

**Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ДПТНЗ «Чернігівське
вище професійне училище
побутового обслуговування»

 Вікторія МАЛОФЕЄНКО

«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ БУТАФОРІЇ»

Освітньо-професійна програма:

«Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика».

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Перукарського мистецтва та декоративної косметики»

Протокол №_1_ від “28__” серпня 2023 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Антоніна ОГОЛЬЦОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Чернігів – 2023

Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Основи бутафорії
Характеристика навчальної дисципліни	- Освітній компонент за вибором здобувачів освіти, який формує спеціальні компетентності
Освітній компонент	ВК 7.
Кількість кредитів	
- за стандартом	1
- за ОПП (скорочений термін)	1
Кількість годин за навчальним планом:	
- Загальний обсяг	30
- Лекції	7
- Практичні заняття	14
- Самостійна робота	9
Метод підсумкового контролю	залік
Розподіл	
- за курсами	2 курс
- за семестрами	3 семестр

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування знань з основ бутафорії для подальшого використання при створенні образів;
- формування у здобувачів фахової передвищої освіти знань в сфері основ бутафорії для подальшого розвитку творчого потенціалу та сомовдосконалення.

Завдання:

- вивчення теоретичних з знань з основ бутафорії для подальшого розвитку творчого потенціалу;
- вивчення загальних принципів бутафорії;
- набуття навичок застосування знань з основ бутафорії під час реалізації творчих проектів по створенню образів.

2. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Тема	Кількість годин				
		Всього годин	З них			
			Лекційні заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1 Основи роботи з кольором та фактурами		11	4	-	4	3
1.1	Вступ.	1	1	-	-	-
1.2	Види фарбування.	4	1	-	2	1
1.3	Створення фактур.	6	2	-	2	2
2 Основи роботи з об'ємом		19	3	-	10	6
2.1	Пап'є-маше.	7	1	-	4	2
2.2	Формування об'єму.	5	1	-	2	2
2.3	Робота з картоном.	7	1	-	4	2
	Всього	30	7	-	14	9

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи роботи з кольором та фактурами

Тема 1.1. Вступ.

Вступ. Поняття «бутафорія». Роль предмету в підготовці фахових молодших бакалаврів зі спеціальності «Дизайн». Мета та зміст предмету.

Тема 1.2 Види фарбування.

Види фарб. Кольори. Види фарбування.

Практичне заняття № 1: Види фарбування поверхонь.

Самостійна робота:

- Виконати фарбування гіпсової заготовки (1 год.).

Тема 1.3 Створення фактур.

Трафарети. Види та призначення. Молди. Види та призначення. Особливості роботи з молдами.

Поняття «фактура» та «текстура». Текстурні пасти. Створення фактур різними способами (фольга, картон, серветки, текстурні пасти, та ін).. Робота з гіпсом.

Практичне заняття № 2: Створення фактур.

Самостійна робота:

- Дібрати склянку від кави для подальшого оздоблення (1 год.).
- Оздобити склянку від кави методом створення фактури (1 год.).

Розділ 2. Основи роботи з об'ємом

Тема 2.1. Пап'є-маше.

Пап'є-маше. Історія. Види технік. Матеріали та інструменти. Особливості та нюанси бутафорії з пап'є-маше.

Практичне заняття № 3: Виготовлення виробу в техніці пап'є-маше.

Практичне заняття № 4: Фарбування виробу в техніці пап'є-маше.

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів виробів з пап'є-маше (новорічні прикраси, садовий та декор інтер'єру тощо) (1 год.).
- Виконати ескіз майбутнього виробу з пап'є-маше (1 год.).

Тема 2.2. Формування об'єму.

Способи створення об'єму. Вироби з вати. Каркасні та без каркасні види. Технологія виготовлення виробів з вати. Інструменти та матеріали. Робота з молдами.

Практичне заняття № 5: Виготовлення виробу з використанням вати.

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів виробів з вати (новорічні прикраси, декор інтер'єру тощо) (1 год.).
- Виконати ескіз майбутнього виробу з вати (1 год.).

Тема 2.3. Робота з картоном.

Бутафорія з картону. Приклади виробів з картону. Їх застосування. Інструменти та матеріали.

Практичне заняття № 6: Виготовлення виробу з картону.

Практичне заняття № 7: Фарбування виробу з картону.

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів виробів з картону (1 год.).
- Виконати ескіз майбутнього виробу з картону (1 год.).

Розглянуто та погоджено
на засіданні циклової комісії

Протокол № 1

від «30» 08 2023 р.

Голова методичної комісії

_____ А.В. Огольцова

4. Тематичний план

№ п\п	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
3 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 1					
Основи роботи з кольором та фактурами					
1.1	1	Вступ.	1	1	Вступ. Поняття «бутафорія». Роль предмету в підготовці фахових молодших бакалаврів зі спеціальності «Дизайн». Мета та зміст предмету.
1.2	3	Види фарбування.	1	2	Види фарб. Кольори. Види фарбування.
			2	3-4	Практичне заняття № 1: Види фарбування поверхонь.
1.3	4	Створення фактур.	1	5	Трафарети. Види та призначення. Молди. Види та призначення. Особливості роботи з молдами.
			1	6	Поняття «фактура» та «текстура». Текстурні пасти. Створення фактур різними способами (фольга, картон, серветки, текстурні пасти, та ін).. Робота з гіпсом.
			2	7-8	Практичне заняття № 2: Створення фактур.
РОЗДІЛ 2					
Основи роботи з об'ємом					
2.1	5	Пап'є-маше.	1	9	Пап'є-маше. Історія. Види технік. Матеріали та інструменти. Особливості та нюанси бутафорії з пап'є-маше.
			2	10-11	Практичне заняття № 3: Виготовлення виробу в техніці пап'є-маше.
			2	12-13	Практичне заняття № 4: Фарбування виробу в техніці пап'є-маше.
2.2	3	Формування об'єму.	1	14	Способи створення об'єму. Вироби з вати. Каркасні та без каркасні види. Технологія виготовлення виробів з вати.

					Інструменти та матеріали. Робота з молдами.
			2	15-16	<u>Практичне заняття № 5:</u> Виготовлення виробу з використанням вати.
2.3	5	Робота з картоном.	1	17	Бутафорія з картону. Приклади виробів з картону. Їх застосування. Інструменти та матеріали.
			2	18-19	<u>Практичне заняття № 6:</u> Виготовлення виробу з картону.
			2	20–21	<u>Практичне заняття № 7:</u> Фарбування виробу з картону.
Всього за курс 21 година					

5. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Перукарського мистецтва та декоративної косметики»

Загальні компетентності:

- ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

- СК 3 Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, ескізування й макетування та моделювання для втілення дизайнерської ідеї.
- СК 10 Здатність планувати та управляти процесом розробки та виконання художніх об'єктів в області перукарського мистецтва та декоративної косметики відповідно до дизайнерського завдання.

6. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Перукарського мистецтва та декоративної косметики»

Результати навчання:

- РН4 Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології в області перукарського мистецтва та декоративної косметики в процесі створення відповідних робіт.
- РН14 Працювати автономно та/або в команді.
- РН16 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань.
- РН17 Презентувати власні професійні компетентності, створені об'єкти дизайну або їх елементи в професійному середовищі, враховуючи тенденції ринку праці у сфері перукарського мистецтва та декоративної косметики.

7. Критерії оцінювання

навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Основи бутафорії» для підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальністю 022 «Дизайн»

Рівень навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
Незадовільно	2	Здобувач освіти володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень створення ескізів майбутніх виробів, виявляє недостатньо сформовані творчі уміння та навички, не володіє значною частину термінологічного мінімуму; його словниковий запас в основному дає змогу викласти думку. Не може самостійно виконати практичні завдання, не дотримується строків виконання завдання. При відповіді припускається суттєвих помилок.
Задовільно	3	Здобувач освіти на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал; визначає з допомогою викладача основні етапи створення та необхідні матеріали та інструменти для створення виробів. Виконує практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача. Недостатньо обґрунтовано аналізує і порівнює інформацію. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може. Не дотримується строків виконання завдання.
Добре	4	Здобувач освіти самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал; визначає основні етапи створення цілісного виробу, орієнтується в виборі необхідних інструментів та матеріалів при виробі. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити самостійно. Частково проявляє творчий підхід до виконання практичних завдань. Дотримується строків виконання завдання.
Відмінно	5	Здобувач освіти самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал; визначає основні етапи створення цілісного образу, орієнтується в виборі необхідних інструментів та матеріалів при створенні виробів з різних матеріалів. Самостійно ставить цілі, організовує робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань. Виявляє пізнавально-творчий інтерес.

8. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни «основи бутафорії» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- вимоги техніки безпеки при створенні бутафорських виробів;
- інструменти та матеріали необхідні для створення бутафорії;
- техніки та прийоми створення бутафорії;
- особливості створення бутафорії з різних матеріалів.

вміти:

- створити бутафорський виріб за власною творчою розробкою;
- розробити ескіз власної ідеї бутафорії;
- виконати підбір матеріалів для створення бутафорії;
- створити бутафорський виріб за власною уявою та ескізом для образу;

9. Методи контролю результатів навчання

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активність роботи на заняттях;
- виконання практичних робіт;
- виконання завдань самостійного опрацювання;
- участь у творчих проектах.

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів/робіт;
- тематичне оцінювання;
- оцінювання практичних робіт.

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- залік.

8. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- відеоконференції;
- онлайн-уроки на платформах Meet та Zoom при дистанційному та змішаному навчанні;
- практичні роботи;
- творчі проекти.

9. Методичне забезпечення

- сайт навчальної дисципліни;

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних робіт;
- презентації;
- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернет-ресурси;
- власні напрацювання;

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

- Ноутбук Hewlett-Packard
- Мультимедійна дошка
- Мультимедіапроектор
- Крейдова дошка

Програмне забезпечення:

- для перевірки знань Google форми LearningApps.org;
- єдина корпоративна/освітня платформа Google Workspace for Education;

13. Рекомендована література

1. Пискун, О. М. Основи дизайну : навчально-методичний посібник для студ. спец. «Технологічна освіта» / О. М. Пискун –Чернігів : ЧДПУ, 2009.
2. Мачача Т. С. Проектування виробів в етностилі: навчальний посібник [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021
3. Вдовченко В.В. Художнє проектування : навчальний посібник [Електронне видання]. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021
4. Т. Лозинський Золоті та срібні прикраси України-Русі. Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ. – Львів.: 2020
5. Музей історичних коштовностей - Київ «Мистецтво» 1984
6. Дизайн: навч. посіб./ Т.С. Незвещук-Когут. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2021.
7. Клочко Л. С., Білан Ю. О. Сережки у костюмах мешканців Скіфії (з колекції Музею історичних коштовностей України): Наукове видання – Музей історичних коштовностей України. – К., 2021
8. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія” усіх форм навчання [Електронний ресурс]/ [упоряд. Т.І. Веретільник, Л.Д. Мисник, Капітан Р.Б., Мамонов Ю.П., Манзюра О.В.] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2020

9. Прокопович Т. А., Каленюк О. М., Вахрамєєва Г. І. П 80 Прокопович Т. А., Каленюк О. М., Вахрамєєва Г. І. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. / Прокопович Тетяна Анатоліївна, Каленюк Ольга Миколаївна, Вахрамєєва Галина Іванівна – Луцьк: Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019.
10. Прокопович Т. А. П Основи кольорознавства : навч. посіб. Друге видання, доповнене, перероблене / Прокопович Тетяна Анатоліївна. – Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022.
11. Дяків М. В.. Самостійна робота навчальної дисципліни. – Основи кольорознавства. - Івано-Франківськ 2017
12. Бондар І. О. Б 81 Теорія кольору : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.051501 "Видавничо-поліграфічна справа" / І. О. Бондар. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016.

14. Інформаційні ресурси

1. <https://sites.google.com/view/butaforiaidisain> - сайт «основи бутафрії».
2. <https://drive.google.com/drive/folders/1HKxbrfTHXsK4MvRzwETojw-ex9gQeRL1?usp=sharing> - додаткові матеріали з дисципліни